

1958/3

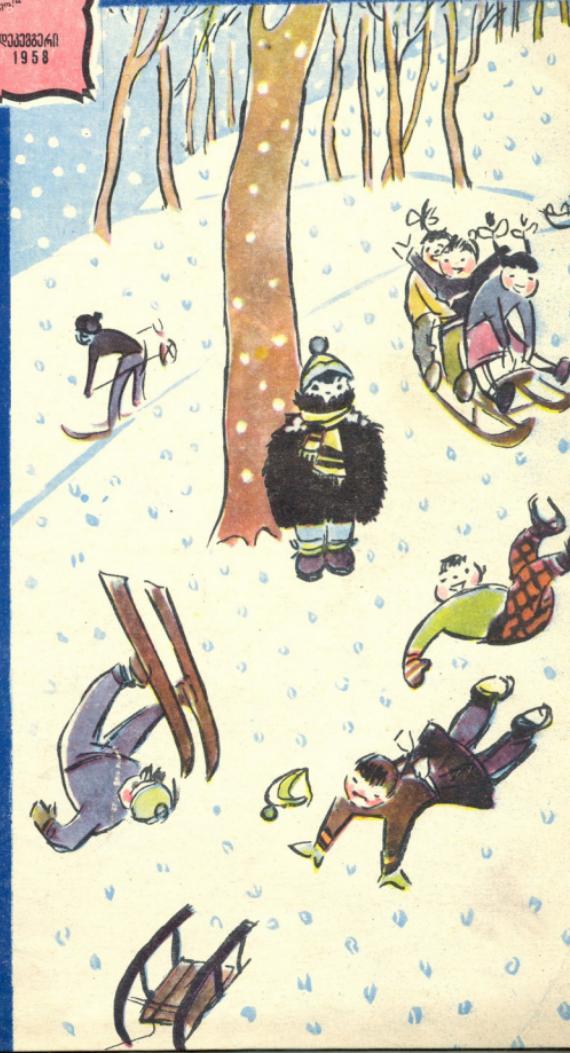
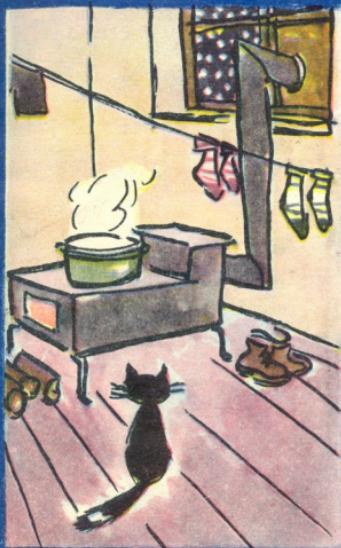
საქართველო
მთავრობის

თელა

მარტი, ტელი დაბანი,
იყიძება, უკინ შემაკა,
და ჭირ მომავალი, წელივა
ჩამომლი კუამანებისა!

№ 12 საქართველო კლ სახალხო კომისარიატისა და
ვ. ი. კოლით სახელმწიფო გორგა კომისარის
მომავალი მარტის თავისი 1958

სესხალნონ სიმღერა

ლექსი რ. ვარიგანია

შესიკა ა. დავითავალია

მოუტენილა, მოუტენილა,
შეგობრებო, აბა, ტაში,
ახალი წლის ლურჯი ღილა
ჩეენ მედნირ ქვეყანაში.
მაგვარა, აგვამდერა,
უძლი ჩაგრიგებრილა,
დელი-ოდელია, დელა,
დელი-დელა, დელი-დელა!

დაწერარით მჩავალს, მჩავალს
ჩეენი მხარის კვლა ბაზე,
ჩეენს სიხარულს და მომავალს
შეგობრებო, აბა, ტაში.

გაგვახარა, აგვამდერა
და ქრისტენი კვლელა,
დელი-ოდელია, დელა,
დელი-დელა, დელი-დელა!

ნახატი ა. ქ. ქარელავისა

2582

მ ზ ი რ

ახალი ნაირი

კართვის დაბადების მასში
მოგრძელდება წარმატებები, გადამ-
ისცის: სოფიური, გადა-
მოტებ ცეკვისას მდგრადი და
ნაირი ჩატარდა უკანასიანის მიერთების მიერთები.
— მაგ, ახალი წელი
ჩვენი სოფიურიდან არია!

ა. მასახე

ი ცი, რა კირუელი იყო რუსება-
ნის გაუცხოები, ჯირუები, მტირალა, დანა,
მტირალის ასე ქადაგებენ შეს იმ სახლში,
სადაც რუსებანი ცეკვირობდა. დოლი-
ანის მოტებ სახლში მხოლოდ მიმო ტი-
რილი იჩირდა:

— არ დაეგონი! არ ჩვეუყარა! არ
მიჩინო!

რუსებანს აურაყებლი სათამაში
აქვს, შეირჩმ თუ რამატობებ ბავშვები ეწ-
ვია, თავის სათამაშობის არ დაწებებდა:

— არ მოტები! ჩვიმის! — ცეკვისას და
სათამაშის ხელითიც არამეტი.

უმოადგენ მშენებ დედაც რუსებანი სა-
ბავშვები აღმშენ წილისა და დედა ნა-
ტალის აჩამარა. თეითონ სამსახურში
წევიდა.

— არ გავიდი! — ჩაშინებ წილაუზე და

ნა რუსებანში და გუჭიბი დააბატება.

კულაც ბეჭედში გაოცილოთ შეცედა და
უთხრა:

— თუ არ გონია, ნუ გაითდი!

რუსებანი დედაუფანში დარჩა, რადგან
ასალერონ და შეცელებობდა.

ბავშვები კა სინკრონ შემორმო-
დნენ, პალტოს ისიდელენ, თავის ალგილას
ქეცულებიდან და გამარტებულებით თეთრი
ხალითით რთხებისაც მიგ შეუბო-
დნენ. ჩვენი რუსებანი კი ერთ ალგილას
ელდა. პალტოს ტექნიკას მიმორია, — სალ-
ში მიმდინარე, და აღმშენდელის დარიგებას
კუს არ ცეცუდა.

— უერ თომ მარტო ეკრ წაეცელ, ალ-
დას მოცულადე, მოვა და წაკუყანს, —
უთხრეს ახალნაცემმა:

— აბა, წევიც და კისეულშოთ!

ბავშვები კიაცლ-ხიაცლით გაფინან-
შეორებ თახტში სადაც დაბლიუ შევიდუ-

ბი და მარტო საკულტო მიმორია თოვლი-
სალათი ეყა. როგორლა დედამ შეუ-
ქრი.

ასელინი და მაჟ ქრისტო არა-
სილფი ენახა. თახტში თავის შემოტკიცე-
ონას და რათლოას მოტკიც თვალი.

— რუსებანი მოიგდა! — დაუკირა-
ონად და რუსებანი მიმირმინა.

ცოტა ხნის შეცედა აღმშენდება ბავ-

შვების მიმირმინა:

— აბა, წევიც და კისეულშოთ!

ბავშვები კიაცლ-ხიაცლით გაფინან-
შეორებ თახტში სადაც დაბლიუ შევიდუ-
ბი და მარტო საკულტო მიმორია საკულტო ეყა. კიშაცლებული: 339-
ლასათესი თოთო ტიქუანი რძე. პარა

რა უნდა ეწნა რუ-
სებანის? დედა ალმათ
ჯირ ფრ მოვა, — გათ-
უჭიბი და პალტოს გაბ-

ა ლ ე

თეთრშით უაუა და ერთი ნაკრი კირ-
ჭიანი პური დაცლავებინა.

— არ მიჩდა, აბა! — წამოკუყინა რუ-

15 აგვისტი

ქართული, ქართული ქართული
ქართული, არ იქმიცამ,
არ წერი ქართული,
არ ძალა ქართულია!

ნუსა გამოცხად ქართულია

ჰაზარი თომეთის;
მამა და თამარი,
მამის უზრუნველყოდა

ასე ერ მოქალაქეა
ჰავილის უზან დაზღვით.

ის

გან-
მარტო-
ბით იღვა
და დაბლვერი-
ლი უყურებდა გო-
გონებს.

— მოდი, რუსულან,
შენც ჩევნთან ითამაშე! —
უთხრა ნათელამ და თოჯინა
გაუწოდა.

მერე დეიდა ნატალიამ ბავშვები
ეზოში დიდხანს ათამაშე. ხან მძღოლ-
დნენ, ხან დარბოლდნენ, ხან ცეკვავდნენ.
მათთან ერთად რუსულანიც თამაშობდა.
როდესაც ბავშვებს სადილად დაუძახეს,
ყველაზე წინ ის გაიქცა. მაგრამ სადი-
ლის შემდეგ ბავშვები დასაძინებლად
რომ გაიყვანეს, რუსულანმა დაწოლაზე
უარი განაცხადა:

— არ დავწევდი! არ დავიძინებ! — თქვა
და საწოლთან პატარა
სკომზე ჩამოჯდა.

სულანმა და ფინჯანი განზე გასწია.

ეგონა, დეიდა ნატალია შეეხვეწებდო-
და, ქამერა, ანდა წიგნებს წაუკითხავდა,
სურათებით გართოობდა, როგორც სახლ-
ში დედა და ბებია ელოლიავებოდნენ.

— არ გინდა? ნუ შექამ, — დამშვი-
დეს ბავშვებმა, თვითონ კი გემრიელდად
ილუქებოლდნენ, რუსულანმა უყურა, უუ-
რა მათ და ვერც კი გაიგო, როგორ
მოასუფთავა თევზში და ფინჯანიც გამოს-
ცალა. მერე თინამ და ნათელამ ხელი
წამოავლეს არ დიდ თოჯინას და თამაში
დაიწყეს.

რუსულანსაც უნდოდა ასეთივე ლა-
მაზი თოჯინა, მაგრამ გაახსენდა. რომ
თინას და ნათელას ვერ სთხოვდა. გუ-
შინ ხომ თავისი თოჯინა იმათ ხელიდან
გამომეგლიჯა და სათამაშოდ არ დაანება.

ოთახ-

ში სიჩუმე
ჩამოვარდა.

რუსულანს მოეწყი-
ნა და სასწრაფოდ შეუ-
დგა ტანსაცმლის გახდას.
გაუქირდა რუსულანს, რად-
გან მას ყოველთვის დედა და
ბებია ხდილნენ და აცმევდნენ. რო-
გორც იქნა გაიძრო და ლოგინში ჩაწ-
ვა. თურმე რა სასიამოვნო ყოფილა სადი-
ლის შემდეგ ლოგინში წოლა! რუსულანს
ტკბილად ჩაეძინა.

საღამოს რუსულანის წასაყვანად დედა
მივიდა და იკითხა:

— რუსულანი როგორ იქცეოდა?
რუსულანს ეგონა, აღმზრდელი დე-
დას ყველათვერს უამბობდა.

დეიდა ნატალიამ კი ასე უთხრა:
— რუსულანი კარგი გოგონა ყოფილა.
დედა და შვილი შინისაკენ გაეშურნენ.
ახლა მეზობლები გაოცებით კითხუ-
ლობდნენ: ნუთუ ევ ის მტირალა რუსუ-
ლანია, რომელიც მთელი დღე ჭირვეუ-
ლობდა!

თეთრად ქათქათებს მინდორი,

ბიჭო, რას უზი კერასა?

გამოდი, გამომზიგულდი,

რა სჯობს ამ თოვლის ცეკვასა!

შეხედე დათოვლილ სერებს:

უელები უგაფო სურასა,

ზმითარი მხოლოდ აძინებს

ლაჩარს და ბუტრუსურასა!

შენ სომ არც ურთი არა ხარ,

მაშ ნუდარ დაიგვიანებ,

თუ გუნდაბაძს ჰერ შესძლებ,

ზორს მაინც გაიმზიანებ.

— მოვდიგარ, შენი ჭირიმე,

ციგით და თხილამურებით,

მეც მიუვარს თვალის დატბობა

ჯანსაღი თოვლის ეურებით!

ნახე, როგორი ბიჭი ვარ,

ციგის რომ გავასრიანდებ,

სან ზედ დაგისვამ მოვერულად,

სან თოვლიძი გაკოტრიალებ!

თუ გამეჯიბორე გუნდაში,

ისე აგიშგვე უკრებსა,

როგორც თონიდნ ამოქრილ

კოხტად დაბრაწულ პურებსა!

35 გეორგი

ვ. აბდელი

სურათი

ტ. უ. მურავია
ტაგავარენტ
მასინ, როცა
გადასახადა;
ე. მ. მირიანი,
სერგიალი
ტაგავარენტ
ტამანა;

2. გ. ე. ე. გ. ვ.

გათხმდა კონკის ცისქით დაბავდა ებუ-
ღ, ჰესი, ცხენა შეს ცის მცემულდა-
კო. ამინ, ბაზის ღიანებს მოტანილია. წევდეს, წითელი ვალე მოცავდებს მის-
აქს. დათხმდა ცისქი ძაბულო, ვალი
არეაცა და ანგამის:

— ეს, მწინა გველის, ჭრია ვალი
ვარეულ... ვალი სილათოს გადათანი ჩაიდა. ამ
დროს შეორენ ვალიაც გვიმოირჩდა. და-
თხმა გვიმოირჩდა. შეირც სილათოს გად-
თანი პირველი ვალი და ეს სულენტა და
გაუვარდა, დოთას ძორილი გა უნდა სწავ-

ებული გამოგორდა. მას მოუტოლდა მე-
ოსტი, მეტეორები...

დათხმა სინ ფრთს ეცა, სინ მცოლეს, სინ განსაკუ-
სოს... რომელიც აღდო, მცე-
ნით ვალი ვალის მომართვით და კამინების
სეულ მორისის გამოირდა. ბიჭუნ ვალი
მოუგადა, რაგა ვერერ ერთს იქერდა,
გამოიჩიდა და ატერდა.

— ეს მას მიესწავა ღოძის კროის უ-
კრულდებ მცავით დადაგა სალინებ, რო-
მეული იუმებს ის ვალების სამათოლ
მურავებდა.

— ეს ერთიანი ვალის უზ და-

ქერ, მცილო, — უორა დაგუდა სიდო-
მეტა, — აა კალათა, მიღდო, კროდა ბელი-
ფრთ.

დაგუდა სილომის და გათხმის გამ-
ლიბი წარმატებისას და კალათის ხარმალს.

კალათოვილი ჯარანი მის გატება,
ცენტრიც ეკი ბაბის ღიანენტის მიციცებდა.
მეტყველ ძირ და ფლის მისახარა:

— დადაგა, მეტეცა, რამეზნი კამ-
ლი ფაროებ!

ორმე დგდა უნჯრილი უკარებდა
გათხმის ვალებისას და იმიწი აუცა,
რომ ვალების გალათოც ფრ დაიტანდა.

25 გადამისა

ნიაზავა 26 მარტიას
— ც 1044 აურინდა,
ჩელი კისტომ დასრულდა.
მოგამავენ კარები
საბალენტ თავულით.

კორორენტის სტრინგა

და გამოისა.

მეტეცად აზის სილომი და

მცავი უზის კილოგრამ.

გადამისა ხასებიშით

ჩიჩილეკ მიმოული.

ღიღეღას ფაჩუჩები

ღიღით თინა ღერეთანში გავიდა. ფეხშე ღიღეღას ფოსტები ეცვა. მაღე ბებიას ძახი-ღიც მოესმა:

— თინა, თინა, ჩა უყავი ჩემი ფოსტები?

— მე მაცვა!

— აქ მოიტა მაღე, შე კუდიანო, შენა! მე რაღა ჩავიცვა?

— შენ, ღიღეღო, ჩემი ფაჩუჩები აწყვია მანდვე ღა ის ჩაიცვა!..

— არა, შე მართდა კუდიანო, შენს ფაჩუ-ჩებში ფეხი როგორ ჩამეტევა?!

დაბიჯებს აქლემი,
დაამტვრია კაკლები,
სულ რვასი კომარა,
არც მეტი, არც ნაკლები.
დაჯდა ციჟვი ფრთხილი,
გაარჩია თხილი.

ფასუნჯებმა ჯანჯუბები
ჩამონიდეს ჰევიდან,
სირაქლემა ჯაგნებს ზიდაც
საბაგირო გზებითა.
ლელფისჩირით, ტბილიკვერით
ჩენსხერ დაქნეს ბილიკები,

დათვმა — თაფლი,
წავმა — წაბლი,
ზოარბმა — ვაშლი,
მელამ — ნუში,
შოშეებმა — ფელამუში.
წიფლისჩირმ წიფლი,
ბროჭული წითელი.

ჭივჭავებმა მოიმარჯვეს
დიარა და სალამური.
გიარა და გუდასტვირი
როიალი საბმური,
ჭრივინებმა — ჭიანური,
ლხინი იქოს მხიარული.

კაჭკაჭები დახტიან
ჭრილაჭრულ კაბებით.
გოზინაური მოხარუეს
საარაუე ქვაბებით,
კედენები და ცაჟვებიც
ტრიალებენ ციცხებით.
მოგოგმანებს ციცარი,
მოაქვს ცომის ფიცარი.

ბევრი რვეული

— ბევრი რვეული მიყიდე! —
შეეხვეწა თამარი მამას!

მამამ სურვილი შეუსრულა და
ბევრი რვეული უყიდა.

— მამა, რვეულებს მე წამო-
ვიღებ.

— ამდენს ვერ ზიდავ, შვიდო,
შენ ერთი ცალი წამოიღე.

— არა, არა, სურ მე ღავიპერ!
ბევრი რვეული რომ მექნება ხელში,
ყველას მასწავლებელი ვეგონები!

დათუნი

დათო, დათო, დათუნა,
კოტორით გართულა,
დამტკიდე, დათო,
ბეჭები მაქან ფართო,
ნუ წიმაქცევ მსოდლოდ,
ძაქარს გაძმევ ბოლოს.
აბლი, ბაბლი, ბაბლი,
დათო, გთხოვ, ნუ დაბლი,
ქენთვის შენახული მაქა-
უტებილესი თაფლი,
ქაგალი და წაბლი.

ქ. გოგიაშვილი

მოტოციკლით მელიამ
მობრძანება მახარა:
— მიკუთანე ჩიტუნებს
დიპლინიტონ-ნალრა...
ტურილებს კი, ღმერთმანი,
ალარ ვიტყვი, ალარა!

კატამ ჩველი მოახელა,
ხაქაპურებს აცხობს.
სამ ცალს ოვითონ შეექცევა,
ორს თაროზე აშეობს.
აებრაშა ლოყა,
თაოთ გაილოვა.

შველმა ცოში დაჰილა,
გამოვაცხეთ ბასილა.
დაებერა ლოყები,
მოვარესაყო გავილა...
წერო აცობს ნაზუქებს,
სულ მშესავით აშუქებს.

ଦ. ପାଠ୍ୟକୁଣ୍ଠିତ

ନିର୍ବାଚିତ ମ୍ରଦମିଶ୍ର

ଅବସ୍ଥାରେ, ଯେତ ମିଛାନ୍ତ ମହାନ୍ତେ, ଡିଲ୍
ଗାଲୋଗବ୍ସା ଓ ଗାଲୋଗର୍ଜବ୍ସି କ୍ରେଷ୍ଟର୍ମବ୍ସନ୍
ମାଇମ୍ପୁଣ୍ଟବ୍ସି.

ଏଁ ବୀରିନ୍ଦି ତବିଲି କ୍ଷେତ୍ରବ୍ସିର୍ବିତ
ପ୍ରମାଣେ ଓ ବୀରିନ୍ଦି ତବିଲିର୍ବିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠବ୍ସି,
ଖଂଗମରୀତ୍ର ତାଙ୍କିନିତ ଶାତିକବଲିମି କ୍ଷେତ୍ରବ୍ସି
ଦାତ. ଗାନ୍ଧୀମ୍ବନ୍ଦି ମିଛାନ୍ତ ବାଲି. ଶ୍ରେମତ୍ରାଗବ୍ସି

ପାହାରିନ୍ଦି ଶ୍ରେଲାଦା
ଦାତରାକାଲିଦା ଶ୍ରେଲାଦା,
ଜୁମିଶ୍ଵର ତୁମନିରଜ୍ଵାବଦା,
ତୁମିବିଲାଦା ହାତଲ୍ଲରା ଓ
ଜୁମି ଲ୍ଲୁକ୍କିନିତ ବାକ୍ସିନ
ଶତ୍ରୁଭିରେ ଶବ୍ଦାଲ୍ଲକ୍ଷଣାଦା.

ମରାଶ ନାହିଁ ବାନାତିତ
କିମାରିବରି ତୁମିପୁରିଶି.
ଦାମାନାବିଦା ବାନି,
କିମିମିପୁରିଗଲା ପୁରିଶି:
— ମିରିବା ପୁରିବି, ଗାନ୍ଧାନ୍ଦିବା!
— ହାବ ନଦାବି, ତୁମିତି?
— ବାଲା ପୁରିବି ମିରୁପୁରିମିଲା
ଦାରିବା କୁମିତି ପୁରିବି.

ଦାତରେବା ତାତ୍ତ୍ଵିଲା ଏଲୁଦା,
ଦାତରିକ୍ଷା ଓ ବାହୁଦା,
ପରେଲା ଦାତିପ୍ରତି ଶାବଦା
ଏଲୁଗାବାହିତ * ଦାତିରା.
ଶେଷି ମରିବିଲା ଶାବଦା,
ନରି ନେତିପ୍ରତି ଦାତିରା;
ଏବା ହାବ ପୁରିବି ମରିବିଲା?—
— ତୁମିବିଲାଦା ଦାମିଦେଖିଲା!

କେବଳିକି
ବନିର୍ଭବିତ?

ଶେଷ
ଶେଷ
ଶେଷିଲା
ଏବା ଶେଷିକରି ହାଲାବ ପ୍ରେରିବା;
ଦାତିପାତିକରି, ଦାତିପାତିକରି,
ଶିରାପାତି
ଏବାଲ ପୁରିବି!

ଶେଷି ଏବା ବନିର୍ଭବିତ;
— ତୁମିଲା ଏବାଲ ପୁରିବି

ଦେଖା ମାତା ହାତ ଉଚିତ କୁଳୀକୁ ଶେଷ-
ଲେଖ କି ଫେରାଇ ମିଳାଇଲୁଛେ ଏହିବେଳେ ଦା
ବାଲଶି ମିଳୁଯାଇତୁ. ତାତୀର୍ଥେବେ କିର୍ତ୍ତାବଳୀରେ
ଶିଖିରୀର ଫେରାଇ ମିଳାଇଲୁବା, ତୁମରାକୁ, ନାହିଁ କିମ୍ବୁ
ଲୋକେବା, ମାଗରାମ ମାଲ୍ମେ ଘରେଗାଇ ମମମର୍ଲୁଜୁ-
ଲେବେ ଏବଂ ତାତୀର୍ଥେ ତୁମରାକୁ.

ତାତୀର୍ଥେ ମାମିଲୁନ୍ଦେବେ ମମମର୍ଲୁଜୁଲେବେଶି
ତାତୀର୍ଥେ କିମ୍ବୁଲୁଣ କେବୁନ୍ତି. କୋଇ କିମ୍ବୁ
ଶ୍ଵରାକୁ, କୋଇ ଶ୍ଵରକୁ, କୋନ୍ତି ଉପରକୁ ମେତୀର
ଶ୍ଵରକୁରେ ଏବଂ ଶ୍ଵରକୁରେବା.

ଏହି, ମେ ଗାଥମନ୍ଦର, ହୋ ହାତ୍ ପାଇଁ:

ମାମିଲୁଜୁଲେବେ କୁଳମା ହରିତ ଫୀଦ ଓ-
ଲୁହେରିତାନ ମମିପୁରାନ. କୁତ୍ଥେଶି ହେଲିଲୁ-
ଣୀ ଗାଲିକା ନିଦାନ, ଶିଗ ତୁମ୍ଭୁ ପିଲୁ ଶବ-
ଦିମୁଣିକା. ତୁମ୍ଭୁ ସାର୍କୁଳୁ ଶ୍ଵରିନା. ତୁମ୍ଭରେ
ମାମିଲୁନ୍ଦେବେ ଏବଂ ଶ୍ଵରକୁରେବାକୁ ଏବଂ ତୁମିନାହିଁ
ଦାଉଫୁଲେବାକୁ.

ଗାଲିକାଶି କେବନ୍ଦା ଲାଜୁଶ୍ଶ୍ଯୁ ତାତୀର୍ଥେ ମାମି-
ଲୁନ୍ଦେବେ; ବେରିକି କିମ୍ବୁ ଜ୍ଵର ଦାତିନାଥ୍ୟ.
ତୁମ୍ଭରେ ଶ୍ଵରକୁରେବା ଶିନିବାକ ଏ ଗାଲିକିଲୁ
ପ୍ରକାଶିଲେ ଏବଂ ମାଗରାମ, କୁଳମନ୍ତରି
ତାତୀର୍ଥେବେ ଶିକ୍ଷିବାକ, ମାଲ୍ମେ ମିଳିତ୍ଯିବିନ୍ଦକି
ହରିତ ଏବଂ କୁଳମନ୍ତରିର ପରିବଳା ଏବଂ
ଶ୍ଵରିନା.

କିମ୍ବୁଲୁଣ ମାମିଲୁକି ପ୍ରକାଶିବାକ
କୁଳମନ୍ତରିର ଦା ପାଦଶି ତାତି ଗାନ୍ଧିକୁ.ମା-
ମିଲୁନ୍ଦେବେ ଜୀବିତିରି ତେବେଲା ଅମାନିଲା.
ତାତୀର୍ଥେ କିମ୍ବୁଲୁଣ ଗାନ୍ଧିକା. ମାମିଲୁନ୍ଦେବେ

ପ୍ରକାଶିଲୁମା କାଳାବି ମର୍ବଲିଜ୍ବା ଲା ମାମିଲୁନ୍ଦେବେ
କିର୍ତ୍ତାବଳୀକୁ ଝାବାନା. ତୁମରେ ତାତୀର୍ଥେ ମାମି-
ଲୁନ୍ଦେବେଲୁ ଶ୍ଵରକୁରେ ବାହୁଦେବୀର ମିଲେବା.

ଏହି ମାମିଲୁନ୍ଦେବେ ବନ୍ଦପ୍ରେସାଲୁ ଗାନ୍ଧିକୁରେ ଏବଂ କିମ୍ବୁଲୁଣ
ମିଲିତ୍ଯବିନ୍ଦକି ସିର୍ନ୍ଧର୍ମାଲେ ଶ୍ଵେତବ୍ରତକିଲିଲୁ
ପିଲୁ—ଶ୍ଵେତବ୍ରତକିଲିଲୁ ତାତୀର୍ଥେବେଲୁରେ ଲାଗ୍ର-
ଭେଣିଲାଏ.

କାରଗୁ ହେଲି ଏହିବିଷ ବାଦାପରିଶିଲିନ୍ଦର
ପ୍ରକାଶିଲୁମା ମାମିଲୁନ୍ଦେବେ ପୁସ୍ତକେବେ
ମଭୋର୍ଦ୍ଧେଲୁବାକୁ, ଏହାବେଳୁ ଏହାବ୍ୟନିକିନ୍ଦେବେଶି
ମିଲିତ୍ଯବିନ୍ଦକି ବନ୍ଦପ୍ରେସାଲୁ ତାତୀର୍ଥେ ଭାନ୍ଦାନ୍ତ
ଫୋଲ ମାମିଲୁନ୍ଦେବେ ପାତ୍ର-
ରେବେ ଶ୍ଵରିନା. ଲାଦୁଜ୍ବେଶି
ଏହି ହେଲି ବନ୍ଦପ୍ରେସାଲୁ
ଗାନ୍ଧିକୁରେ ଆଶେନ୍ତି ମେ-
ପାଦଶି କିମ୍ବୁଲୁଣ କିମ୍ବୁଲୁଣ
କିମ୍ବୁଲୁଣ ମର୍ବଲିଜ୍ବାର
ଶ୍ଵେତବ୍ରତକିଲିଲୁ ତାତୀର୍ଥେ ମାମି-
ଲୁନ୍ଦେବେକି ବନ୍ଦପ୍ରେସାଲୁର
ଶ୍ଵେତବ୍ରତକିଲିଲୁ ତାତୀର୍ଥେ ଏହିବିଷ

დით ათრევდა, საჭმელიც კი წაურთ-
მევიათ. მაგრამ აი, ისკუპა ერთმა მო-
ზრდილმა მამიუნმა და ნამცეცას გვერ-
დით ამოუდა. ამ დღიდან ისინი მეგო-
ბრები გამლნენ.—ნამცეცას ველარავინ
ჩაგრავდა.

პატარა მაიმუნებს სათამაშოებიც ძა-
ლიან უყვართ.

მაცაյას ჯიშის მაიმუნ კოკის ერთი
წელი რომ შეუსრულდა, დაბადების
დღე გადაუხადდეს.

კოკიმ იმ დღეს ბევრი საჩუქარი მი-
იღო, მაგრამ ყველაზე მეტად ყვითელი
იხვი მოეწონა. ჯერ ირგვლივ შემოუ-
არა, როდესაც ნახა, იხვი არ ინძრეოდა.
თითო გაჟერა, დაანისა და იმ დღიდან
ხელიდნ არ გაუშვია.

ბევრჯერ ჩეუბიც მოსვლია სათამა-
შოსთვის. სხვებსაც მოსწონდათ ყვითე-
ლი იხვი, მაგრამ, აბა, ვის დაანებებდა!

საერთოდ, პატარა მაიმუნები საკუთ-
რების დიდი მოყვარულები არიან. მარ-
თალია, ლაპარაკი არ შეუძლიათ და
„ჩემია, ჩემიაო“, ვერ იტყვიან, სამაგიე-
როდ, თუ ხელში აიყვანთ, ცდილობს
თავისი საკუთრება—პატარა ლეიბი,
მატყუარა საწოვარა, სათამაშოები და
საჭმელიც კი თან აიყოლოს. რა, გიკ-
ვირთ? დიახ, პატარა მაიმუნებსაც ძა-
ლიან უყვართ მატყუარა და დიდი ხა-
ლისით სწუწნიან.

ზაფხულობით პატა-
რები განსაკუთრებით
კარგად გრძნობენ თავს
სოხუმში, სადაც ასეთი
რბილი და თბილი ჰა-
ვაა. მაგრამ აუკვდება
თუ არა, დაბამბულ
ქურთუკებს აცმევნ. ნეტავ გაჩვენათ, რა სა-
სკილოები არიან მა-
ში! ცოცხალი თოჯი-
ნები გევერებათ.

ჩვენ რომ გალიას-
თან ვიდექით, სწო-
რედ იმ დროს ჩამოარა ოეთოხალა-
თიანმა ექიმია. პატარები უცბად გაქრ-
ნენ. რატომ? იციან, რომ ექიმს კვიბით
მწარე წამალი დააქვს, ხანდახან ნემსებ-
საც უკეთებს, უბოლიშიც სინჯვას და
ზურგზე რაღაც ბრჭყვიალა საგანს უკ-
უნებს. ამიტომაც არ უყვართ ექიმი.
ჰევრამ ამჯერად ავად არავინ იყო და
ექიმის ჩამოვლა შვიდობიანად და-
მთავრდა.

ვოლიერში წყლით საესე აუზი დგას, ჟედ საქანელა ჰკიდია. ძლიერ უყვართ აუზში კუუმბლაობა პატარებს, თუმცა კველას არა! ახლად მოყვანილებს ძალიან ეშინიათ წყლისა. მაშინ მათი მფარველი— მოზრდილი მაიმუნები მოურიდებლად ადევბენ წყალში, მაგრამ გვერდიდან არ შორდებიან, არ დაიხრჩესო, და ცურვას აწავლიან.

ახლა მათი საუზმე უნდა ნახოთ! რას მიირთმევენ? თბილ რძეს და ისიც უთუოდ ტკბილს. თქვენ გვონიათ, თუ შაქარი დააკლდა, პირს დააკარებს პატარა მაიმუნი? არაფრის გულისითვის. ისეთ კივილს გააბამს, იქ გაჩერება შეუძლებელია. ან თუ საჭმელი არ ეყო, მომვლელს კალთაზე ჩამოეკიდება და ვილრე კერძს არ დაუმატებენ, არ მოეშვება.

ერთხელ ახეთი ცდა ჩაატარეს: პატარა მაიმუნს თავისი მფარველი მაიმუნის სურათი აჩვენეს. ჯერ დააკვირდა, დააკვირდა, მერე გახარებული აქცლობინდა: „მო-მეე“, „მო-მეო!“ იფიქრეს, იქნებ უბრალოდ სურათი საჩუქარი ეგონა და ამიტომ გაეხარდაო. აიღეს და სხვა მაიმუნის სურათი აჩვენეს. პატარამ დახედა თუ არა, მყისვე თავპირში წაიშინა ხელები. ხოლო როცა მეგობრის სურა-

ლოკოკინა

მიდის,

მიდის ლოკოკინა,

სახლი მიაქს—ქვა და რკინა.

ეს როგორი ნაშენია,

რომ უფანჯროდ დარჩენია?

სადაც მიდის, ქვეღვაჩ მიაქს,

რა ქნას,

მისი საფარია!

შეი ემალების ქარს თუ ნიავს
და მტრად მოსულ ჩიტუნიას.

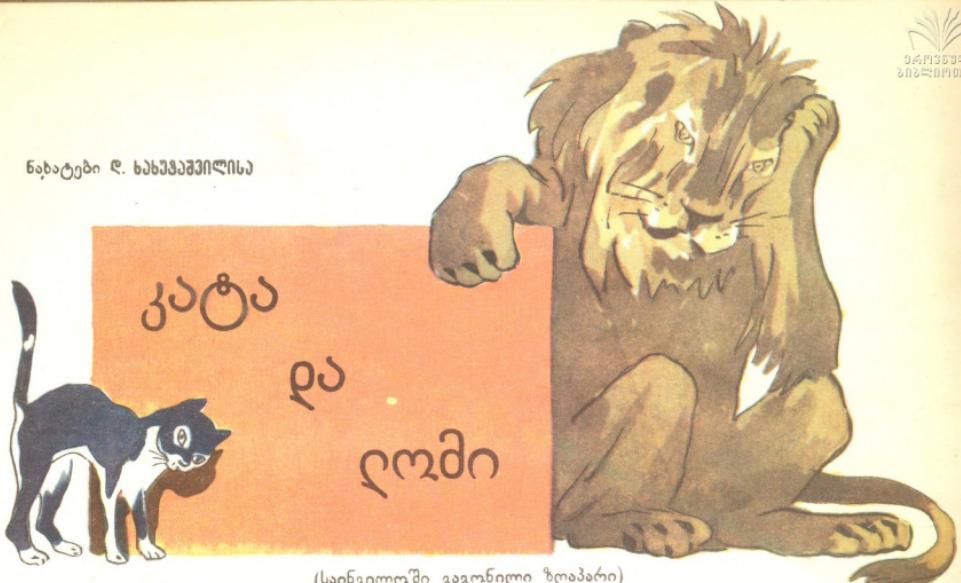
ნესორ გალაზონა

თი დაუბრუნეს, სიხარულით ჰირიც კი აწკლაპუნა.

თუ მათ ყოფაქცევას დაუკვირდებით, დარწმუნდებით, რა გონიერები არიან, რა საოცარი სიყვარული იციან და რა დიდი სიძულვილიც. როცა მათ თამაშს, კინკლაობას ან მოფერებას უყურებთ, არ შეიძლება გულიანად არ გაგეცინოთ.

ნაბარები ღ. ხახველებისა

(საინგილოში გაგონილი ზლიპარი)

ერთი კაცი სახნაგად წავიდა, „თან კატა გაჰყევა. კატამ ტყის პირად იტრიალა, ინა-დირა, ჩიტები და თავვები დაიჭირა.

უცბად ტყიდან ლომი გამოვარდა.

— გამარჯობა, ძმო!

— გაგიმარჯოს!

— როგორი ხარ? კარგადა ხარო?

— როგორ უნდა ვიყო, ვარ ჩემთვის, უცხოვობ, როგორც შეეფერება ჩემისთანა კატამატასაო.

— მიქერნის, მე მგაცარ, წევერ-ულვაში და სახე ჩემი გაქვს და ეგრე პატარა რატომ დარჩენილხარო?

— ჩემს ბატონს რომ იცნობდე, გაი-გებდი, რატომ ვარ ასე პატარაო.

— ვინაა შენი ბატონი, ერთი ჯავრი ამოვიყარონ!

— ჩემი ბატონი კაციაო.

— ერთ მიჩენებო?

— რატომ ვერ გიჩვენებ, გიჩვენებ! აგრ იქა ხნაესო.

ლოში კაცთან მივიდა.

— გამარჯობა.

— გაგიმარჯოს! საიდან მოდიხარო? —

ჰყითხა კაცია.

— ე მანდ ტყეში ვიყავი, თევენი ხმა მომესმა, გამოველ, ეს ჩემი ბიძაშვილი დაზ-ხვდა და შენთან მომიყვანაო, —უბასუხა ლოშმა.

— კეთილი იყოს შენი მოსკვლაო!

— გამიგონია. კაცი ბუმბერაზი რამეა. დიდი ღონე აქვსო. შენ კი თვალში პატარა შეჩერები, ღონეც პატარა გერებაო.

— დავეჭიდოთ და მაშინ ვნახავთ, მე და შენში ვინ უფრო ღონიერიაო. — უთხრა კაცმა.

— კარგი, ჩემი სურვილიც ეგ იყოო! ნახნავში მოჭრილი ხე ეგდო. კაცმა უთხრა ღომს:

— მე ჩემი ღონით ამ ხეს გავხეთქო! დაპერა ცული, სოლი ჩაუგდო, კიდევ დაპერა და ხე შუამდის გააპო.

ღომს უთხრა:

— აბა, ახლა დანარჩენი შენ გახეთქეო! ღომმა თათები ნახეთქეში ჩაჰყო. კაცმა სოლს გამოპერა და ამოაგდო. მერე სახრე აიღო, უშხივდა და უშხივდა ღომს, იმდენი ურტყა, რომ ღომი შეეხვეწა:

— გამიშვი, ჩემშე ღონიერი ყოფილ-ხარო!

კაცმა შეიბრალა და გაუშვა. ღომი წამოხტა, ერთი კი მიაძახა კატას:

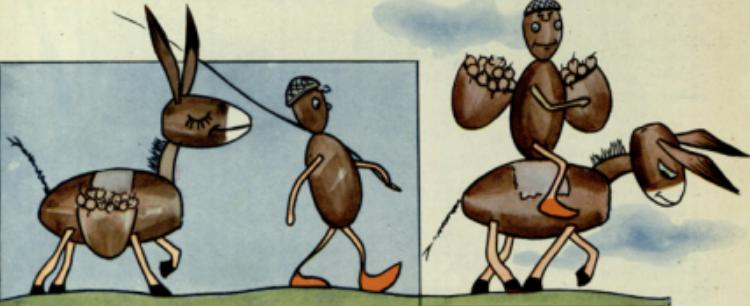
— ძმაო, შენი ბატონი მართლაც ღონიერი ყოფილა, მაგის ხელში შენიდენაც ვერ გავიზრდებოდი!

და შევარდა ტყეში.

ღ
დ
ს
ა

რეოს კაცება

დაძრულ ტყეში წევლებით მუშა დე-
გა. დაქრისტა შემოვების ჭრისა და რკინ
კაცების წევანდ ხევსე ჩამოყოჩა.

— ია, ე! სხვადასე უნა კვალო, ამა
ხელით კალებისეკე გას კავედო—ჩი-
ბურებულ ჩუქა კურცა, ზღვაში წამ-
დგა, თავზე ჭუღა სამოვაცა, იყე ჯავა-
ზი ზოგან სხვა მოტახა, შეგვეგ მომენტი
თავის დოლურს სახედარ, პართო ხევს
კალებით ამიდა და კალებისეკე განწია.

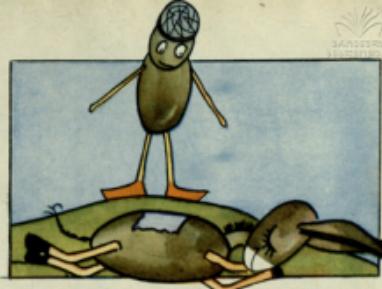
გვის დახარულ არ უჩინდა, დათლა
კაცები. — ჩადომ აქმდე არ მოაგდინდა,
რომ სხვადასე შევერდონიავით? — იყე კა-
შებლშეხლი და დოლურს მანიკე ზურგშე
მოექცა. — მე კალების მე ფორადო, — გა-
დაჭირ მან, — ცოდნი ჩემ ლატრუ, ის არ
ყოფა, რომ ეცე ზედა კაზიონი.

რკინ კაცები ტრიალ მინდონიშვილი

სის ძირის სახედარი შეასრულა, იყე წამ-
ონდება და ხერინვა მიმუშვა.
დღისან უტრისებდა ლურჯა თავის
პატრიას იქნებ შემისალონ და ეს მძიმე
კოლეგი მისც ჩამოსხისონ. მარამ კაცუ-
ნა გადაიძება არ ამრიცხდა.

სხვადასე ბევრი აღარ დაუყოყნა და მინ-
ლორზე გადარჩდა. აფისიდა გადარჩდა, და-
ინგ პინგ, ხად უკა, ხად არა, გამნიდენ
ჰლომიბენ:

როგო პატრიას გამოიდედა. მის სხვა-
დას ტყებლიდ უძინა. პატრია ზღვაბენის
გადაიდა. ზოგისალის კი ცალკიდო გოლ-
რები ეკარს.

რეზუსი

დავით შავეგარია მარტინ მ. მარკვაძე

დებული იყენება სახელის სახელმწიფო მუზეუმის მიერადი, ა. გამიახლევანი,
ა. გამიახლევანი (მისამართი რესპუბლიკური მუზეუმი)

დავით შავეგარია მარტინ მარკვაძე და ერის გვარის სახელის სახელმწიფო მუზეუმი

საქართველოს კულტურის მინისტრის მიერადი, ა. გამიახლევანი

დავით შავეგარია მარტინ მარკვაძე და ერის გვარის სახელის სახელმწიფო მუზეუმი

საქართველოს კულტურის მინისტრის მიერადი, ა. გამიახლევანი

